

**ЛЕСКОВАЧКИ ЗБОРНИК
LXIV**

Свеска I

NATIONAL MUSEUM - LESKOVAC

LESKOVAČKI ZBORNIK

(the annual of the National Museum)

LXIV

Book 1

Editor in chief

Prof. dr Dejan D. ANTIĆ

Redaction committee

Prof. dr Mira RADOJEVIĆ, SANU/Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Dr Vujadin IVANIŠEVIĆ, SANU/Arheološki institut, Beograd

Prof. dr Bojan DIMITRIJEVIĆ, Institut za savremenu istoriju, Beograd

Prof. dr Momčilo PAVLOVIĆ, Institut za savremenu istoriju, Beograd

Prof. dr Predrag MARKOVIĆ, Institut za savremenu istoriju, Beograd

Prof. dr Slaviša NEDELJKOVIĆ, Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu

Dr Dragomir BONDŽIĆ, Institut za savremenu istoriju, Beograd

*Prof. dr Draga MASTILOVIĆ, Filozofski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu,
Republika Srpska*

Dr Ivan M. BECIĆ, Institut za srpsku kulturu Priština/Leposavić

Nebojša DIMITRIJEVIĆ, Narodni muzej Leskovac

Veroljub TRAJKOVIĆ, Narodni muzej Leskovac

Dr Nebojša STAMBOLJA, Institut za savremenu istoriju, Beograd

Dr Elena GAVRILOVNA KOSTRIKOVA, Institut ruske istorije RAN, Moskva, Rusija

Dr Pawel WAWRYSZUK, Univerzitet Kazmira velikog, Bidgosc, Poljska

Prof. dr Martin PREVIŠIĆ, Filozofski fakultet u Zagrebu, Hrvatska

Dr Renato PODBERSIĆ, Centar za narodno spravo, Ljubljana, Slovenija

Dr Marijana STAMOVA, Institut za balkanološke studije, Sofija

Prof. dr Catherine Vanderheyde, Université de Strasbourg; Université libre de Bruxelles

*Prof. dr Aleksandar SIMONOVSKI, Institut za nacionalnu istoriju, Skoplje,
Republika Severna Makedonija*

Redaction address: Stojana Ljubića 2, 16000 Leskovac

tel: 016/212-975

Leskovac 2024.

НАРОДНИ МУЗЕЈ - ЛЕСКОВАЦ

ЛЕСКОВАЧКИ ЗБОРНИК

(издање Народног музеја)

LXIV

Свеска 1

Главни и одговорни уредник

Проф. др Дејан Д. АНТИЋ

Редакциони одбор

Проф. др Мира РАДОЈЕВИЋ, САНУ/Филозофски факултет Универзитета у Београду

Др Вујадин ИВАНИШЕВИЋ, САНУ/Археолошки институт, Београд

Проф. др Бојан ДИМИТРИЈЕВИЋ, Институт за савремену историју, Београд

Проф. др Момчило ПАВЛОВИЋ, Институт за савремену историју, Београд

Проф. др Предраг МАРКОВИЋ, Институт за савремену историју, Београд

Проф. др Славиша НЕДЕЉКОВИЋ, Филозофски факултет Универзитета у Нишу

Др Драгомир БОНЦИЋ, Институт за савремену историју, Београд

Проф. др Драга МАСТИЛОВИЋ, Филозофски факултет Универзитета у Источном

Сарајеву, Република Српска

Др Иван М. БЕЦИЋ, Институт за српску културу Приштина/Лепосавић

Небојша ДИМИТРИЈЕВИЋ, Народни музеј Лесковац

Верољуб ТРАЈКОВИЋ, Народни музеј Лесковац

Др Небојша СТАМБОЛИЈА, Институт за савремену историју, Београд

Др Елена ГАВРИЛОВНА КОСТРИКОВА, Институт руске историје РАН, Москва, Русија

Др Павел ВАВРУШУК, Универзитет Казмира Великог, Бидгошч, Пољска

Проф. др Мартин ПРЕВИШИЋ, Филозофски факултет у Загребу, Хрватска

Др Ренато ПОДБЕРСИЧ, Центар за народно право, Љубљана, Словенија

Др Маријана СТАМОВА, Институт за балканолошке студије, Софија

Проф. др Катарина Вандерхејде, универзитет Стразбура; Слободни универзитет Брисела

Проф. др Александар СИМОНОВСКИ, Институт за националну историју, Скопље,

Република Северна Македонија

Адреса редакције: Стојана Љубића 2, 16000 Лесковац

тел: 016/212-975

Лесковац 2024.

У финансирању овог броја учествовали су: *Министарство културе
Републике Србије и Град Лесковац*

САДРЖАЈ

Владимир Стевановић , АНТРОПОМОРФНЕ ФИГУРИНЕ СА ЛОКАЛИТЕТА ЛОКВЕ - СЕЛИШТЕ У СЕЛУ РАЗГОЈНА	7
Александар Милекић , ОДРЕЂИВАЊЕ ФАКТОРА ВЕГЕТАЦИЈЕ И НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА ПРИ ПРОЦЕНИ ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ЕРОЗИЈЕ ПРИМЕНОМ USLE МОДЕЛА – СТУДИЈА СЛУЧАЈА ЛОКАЛИТЕТ ДРЕНОВАЦ, ПАРАЋИН	21
Адриана Петковска , ПРИКАЗ НЕКОЛИКО МИЉОКАЗА ПРОНАЂЕНИХ ДУЖ ПУТА VIA ACHIA У ДОЛИНИ РЕКЕ ВАРДАР И ЊИХОВОГ ЗНАЧАЈА КАО ЕЛЕМЕНАТА АНТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	33
Димитрије Трифковић , АЛЕКСАНДАР ВЕЛИКИ ИЗМЕЂУ ГРЧКОГ ПАНТЕОНА И ИСТОЧЊАЧКИХ КУЛТОВА	43
Радмило Б. Пекић, Марија Н. Митић , НАСЕЉА НАХИЈЕ ДАБАР У XV-XVI ВИЈЕКУ	69
Татјана Катић , ДЕФТЕР ОВЧАРИНЕ И ТОРОВИНЕ КАДИЛУКА МЕДВЕЂА 1597/98. ГОДИНЕ	91
Нада Трифковић , ДОКУМЕНТИ О ОСМАНСКОМ ОСВАЈАЊУ НИША 1690. ГОДИНЕ	107
Алекса Поповић , ПОМЕН „МАЦАРА“ У ЈЕДНОМ НАТПИСУ ТЕМСКОГ МАНАСТИРА ИЗ 1692. ГОДИНЕ	117
Срђан Цветковић , УСПОН ТОПЛОГ ДОЛА И СТАРЕ ПЛАНИНЕ И ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ТУРАКА 1878. ГОДИНЕ ПРЕМА ДНЕВНИКУ СВЕШТЕНИКА ЂОРЂА ИГЊАТОВИЋА	129
Мирослав Пешић, Бојан Панић , ВАРОШИЦА ТРСТЕНИК ПРЕМА ПОПИСУ ИЗ 1884. ГОДИНЕ	147
Зоран Аврамовић , ИСТОРИЈОМ ОБЛИКОВАНИ ИДЕНТИТЕТ КОСОВСКОМЕТОХИЈСКИХ СРБА	157
Вања Глишин, Љубиша Деспотовић , СРПСКО-БУГАРСКИ ОДНОСИ С КРАЈА 19. И ПОЧЕТКА 20. ВЕКА КРОЗ ПРИЗМУ ИСТОРИЈСКЕ ГЕОПОЛИТИКЕ	169

Саша Станојевић , ИЗВЕШТАЈ ПРОТОЈЕРЕЈА МИХАИЛА ПОПОВИЋА О РЕСТИТУЦИЈИ ЦРКВЕНЕ ИМОВИНЕ ОТУЂЕНЕ ПОД БУГАРСКОМ ОКУПАЦИЈОМ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ	183
Василије Драгосављевић , СРПСКА СТРАНКА (1920-1926): ИДЕОЛОГИЈА – ПРАКСА – ИСХОД	199
Јован Алексић , ПОДСЕЋАЊЕ НА ИЗГРАДЊУ И ЦЕРЕМОНИЈАЛНО ОТКРИВАЊЕ СПОМЕНИКА „РАТНИЦИМА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ И УЈЕДИЊЕЊЕ“ У ЦРНОЈ ТРАВИ ЈУЛА 1927. ГОДИНЕ	219
Никола Конески , И ТРАНСВЕРЗАЛНИ И ВЕРТИКАЛНИ ПУТЕВИ? САОБРАЋАЛНЕ ВЕЗЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ АЛБАНИЈЕ 1929–1935	235
Божича Славковић Мирић , ПРИШТИНА: ОД ВАРОШИЦЕ ДО ГРАДА (1929-1941)	253
Иван Бецић , ПРОКУПАЧКА БАНКА	277
Јелена Д. Гачић Иванов , АРХИТЕКТУРА ПАЛАТЕ ПОПОВИЋ ТОНКИЋ У ЛЕСКОВЦУ	293